

Beste lezer

Stop het koopkrachtverlies in het lager en secundair onderwijs!

In dit nummer van *In dialoog* lezen we hoe het de komende legislatuur met de koopkracht van onze scholen gesteld is. Het artikel van Trui Vermeersch is een vervolg op haar eerdere bijdrage over de koopkracht van de werkingsmiddelen in het basis- en secundair onderwijs, gepubliceerd in *In dialoog* van mei-juni 2017 (p. 6-13). Toen liet de auteur een duidelijk alarmsignaal weerklinken: ten aanzien van het schooljaar 2008-2009 was de koopkracht van de werkingsmiddelen wegens opeenvolgende niet-indexeringen ernstig aangetast. Het vervolgartikel maakt alvast duidelijk dat de situatie de komende jaren nog veel dramatischer wordt.

Het (enige) goede nieuws van 2020 is dat de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen van het kleuteronderwijs met die van het lager onderwijs alvast voor de kleuters soelaas biedt. De erosie van de koopkracht in het lager onderwijs gaat echter verder, vanwege de niet-indexeringen en éénmalige besparingen uit het verleden: die hebben immers een blijvend effect. We verwachten tegen 2024 een koopkrachtverlies van 15 procent ten aanzien van 2008 (voor het buitengewoon basisonderwijs 13 procent). Maar de grootste klappen vallen in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs: het koopkrachtverlies loopt er in 2024 op tot 23 procent, in vergelijking met 2008. Scholen lijden tot één vierde koopkrachtverlies op hun werkingsmiddelen! En dat op een moment dat bijkomende investeringen nodig zijn in onderwijskwaliteit, de modernisering secundair onderwijs uitgevoerd moet worden en er een enorme capaciteitsuitbreiding nodig is ...

Scholen lijden tot één vierde koopkrachtverlies op hun werkingsmiddelen!

Twee zaken zijn daarvoor verantwoordelijk. We hebben al de niet-indexering van de werkingsmiddelen en éénmalige besparingen genoemd. Daarnaast is het koopkrachtverlies vooral te wijten aan de onderfinanciering van bijkomende leerlingen bij stijgende leerlingenaantallen: voor elke bijkomende leerling krijgen scholen slechts 40 procent van de normale werkingsmiddelen. Dat dempingsmechanisme werkt in twee richtingen: scholen verliezen ook slechts 40 procent bij een afname van het aantal leerlingen. Maar aangezien onze schoolbevolking de laatste jaren groeide, en de komende jaren enkel nog zal toenemen, is dat bijzonder slecht nieuws voor de koopkracht. In 2019, zo becijferden we, ontvingen basisscholen voor een kleine 50 000 leerlingen geen werkingsmiddelen. Na de stijging van de leerlingenaantallen in het basisonderwijs, die overigens niet zal stoppen, komen er tegen 2024 maar liefst 50 000 leerlingen bij in het secundair onderwijs. Ook voor het merendeel van die leerlingen zullen er dus geen werkingsmiddelen zijn ...

Kinderen verdienen het niet om met overheidsmiddelen ongelijk behandeld te worden.

“Globaal voor het leerplichtonderwijs is meer dan een half miljard euro extra nodig om de koopkracht van de werkingsmiddelen per leerling tijdens de nieuwe legislatuur weer op het niveau van het schooljaar 2008-2009 te brengen”, noteert Trui Vermeersch. Laat dat nu het bedrag zijn dat de Vlaamse overheid uittrekt voor capaciteitsuitbreiding in het secundair onderwijs. Maar om van die middelen te kunnen gebruikmaken, dient het gesubsidieerd onderwijs in 40 procent eigen middelen te voorzien (30 procent in het basisonderwijs). Als we ervan uitgaan dat, volgens ons markt-aandeel, 350 miljoen beschikbaar is voor katholieke secundaire scholen, dan zullen die scholen minstens 233 miljoen bijkomend moeten zien te vinden om daarvan gebruik te maken – en dat naast de gewone investeringen in schoolinfrastructuur die volgens dezelfde regels gefinancierd moeten worden.

De organisatoren van het officieel gesubsidieerd onderwijs (steden en gemeenten, en provincies) kunnen dat eigen aandeel bijpassen vanuit hun eigen middelen, die uit inkomsten uit belastingen bestaan. Het vrij gesubsidieerd onderwijs kan dat niet en moet in toenemende mate daarvoor gebruikmaken van de werkingsmiddelen. Nochtans betalen ouders die hun kinderen naar het vrij onderwijs sturen ook belastingen. Bovendien vervalt het klassieke argument dat die schoolinfrastructuur privé-eigendom is, aangezien vanaf dit jaar de onderwijsbestemming van dat soort investeringen tot 30 jaar gegarandeerd moet worden. Reden te over dus om het subsidiepercentage serieus op te trekken, want kinderen verdienen het niet om met overheidsmiddelen ongelijk behandeld te worden.

Lieven Boeve
Directeur-generaal
Katholiek Onderwijs Vlaanderen

